Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp	Reactie concept agenda 2023 – 2025 en zienswijze begroting 2023 - 2026
Portefeuillehouder	J.H.A.P. Sluiter
Zaaknummer collegevoorstel	ZS-413083

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de concept regionale agenda 2023 – 2025 en de begroting 2023 - 2026 van de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen.
2. Kennis te nemen van de opgaveovereenkomsten verbonden regio, productieve regio, circulaire regio, ontspannen regio en groene groeiregio.
3. De reactie op regionale agenda 2023 – 2025 vast te stellen en als resultaat van de consultatieronde aan de Groene Metropoolregio Arnhem- Nijmegen te zenden.
4. De reactie op de ontwerpbegroting 2023 - 2026 vast te stellen en als zienswijze aan de Groene Metropoolregio te zenden.
5. De structurele financiële gevolgen van de ontwerpbegroting, te weten € 82.000, mee te nemen bij de behandeling van de programmabegroting 2023.

Inleiding

Regionale agenda 2023 - 2025

Eind 2020 besloten de gemeenten de regionale samenwerking te versterken door de oprichting van de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen. In januari 2021 ging de samenwerking van start. In het najaar 2021 is een regionale agenda voor 2022 vastgesteld.

Voor de jaren 2023 tot 2025 hebben we nu een meerjarig concept regionale agenda gemaakt. De agenda borduurt voort op de vijf opgaven uit de regionale agenda 2022: verbonden regio, productieve regio, circulaire regio, ontspannen regio en groene groeiregio.

Het algemeen bestuur biedt de gemeenten nu de concept regionale agenda 2023 - 2025 aan, waarmee zij de gemeenten (colleges en gemeenteraden) uitnodigt de opgaven te beoordelen en waar nodig aan te scherpen. De opbrengst van de consultatie van de 18 gemeenten geeft het algemeen bestuur de gelegenheid om nog bij te sturen in ambities, acties of middelen voordat de definitieve versie inclusief opgaven na de zomer ter vaststelling aan de raden wordt aangeboden.

Begroting 2023 – 2026

De conceptbegroting 2023 - 2026 geeft, naast de kosten voor het Regiobureau, inzicht in de netto inwonerbijdrage per inwoner voor de 5 opgaven. De concept regionale agenda 2023 - 2025 vormt de inhoudelijke onderbouwing voor de bijdrage per opgave. De inwonerbijdrage 2023 is opgebouwd uit de bijdrage voor het regiobureau(€ 2,57) en bijdragen voor de vijf inhoudelijke opgaven (gezamenlijk€ 5,10).

De inwonerbijdrage voor het Regiobureau is met € 0,07 gestegen van € 2,50 naar € 2,57. In 2022 was er nog een bijdrage van de provincie Gelderland van € 600.000 waardoor het bedrag in 2022 incidenteel naar beneden werd bijgesteld tot € 1,73 per inwoner. Dit is voor 2023 niet meer het geval.

Overzicht kosten 2023:

Bijdrage per inwoner	2022	2023

Regiobureau	€ 2,50	€ 2,57
Verbonden regio	€ 1,30	€ 1,51
Productieve regio	€ 0,73	€ 0,97
Circulaire regio*	€ 0,81	€ 0,93
Ontspannen regio	€ 0,57	€ 0,65
Groene groeiregio	€ 0,82	€ 1,04
	€ 4,23	€ 5,10
Totaal	€ 6,73	€ 7,67

*Bijdrage RES 2022 valt buiten begroting

Beoogd effect

De concept regionale agenda 2023 - 2025 geeft inhoud aan de versterkte regionale samenwerking en regionale ambitie. De agenda brengt de ambities dichterbij, zoals deze zijn geformuleerd in de lokale collegeprogramma's én in de agenda's van provincie, rijk en Europa. Het maakt concreet wat de regio de komende jaren wil doen in samenwerking met elkaar en met de partners. De agenda vormt een goede basis om samen met de provincie Gelderland en The Economic Board vorm te geven aan het ondertekende bestuursakkoord.

Met dit besluit wordt gezorgd voor het geven van een reactie op de concept regionale agenda en het leveren van een zienswijze op de begroting.

Argumenten

1.1 De regionale agenda 2023 – 2025 geeft richting aan de samenwerking

In de Groene Metropoolregio werken 18 gemeenten aan doelen die ze gezamenlijk met elkaar hebben afgesproken. Deze doelstellingen staan opgetekend in de regionale agenda. Dit geeft richting aan de samenwerking.

De agenda is ons vertrekpunt in de samenwerking met provincie, rijk en Europa. Het geeft een basis voor het afgesloten bestuursakkoord en bijbehorende investeringsagenda die de regio met provincie en The Economic Board afsloot. Met de nu voorgestelde financiële inzet kan de samenwerking er in slagen partners (provincie, rijk en Europa) te overtuigen de samenwerking te verstevigen en langjarig te investeren in de Groene Metropoolregio. Ook biedt de agenda een uitgangspunt voor samenwerking met onze private en maatschappelijke partners.

1.2 Binnen de regionale agenda staan speerpunten en concrete actiepunten opgetekend

De eerste tijd is veel aandacht besteed aan het vormgeven van de samenwerking. De komende jaren gaan we toewerken naar concrete resultaten: waar willen we staan over vijf jaar en wat hebben we met elkaar bereikt?

1.3 De Groene Metropoolregio zet in op agglomeratiekracht en lobby

Als 18 gemeenten samen sta je sterker dan alleen. We willen een internationaal toonaangevende regio zijn en positioneren ons als dé groene metropoolregio van Nederland. Dit doen we door gezamenlijk, als één regio, op te trekken richting Brussel en Den Haag.

2.1 De opgaveovereenkomsten geven concrete afspraken weer

De vijf opgaveovereenkomsten geven duiding aan de opgave door een concrete beschrijving van doel, resultaten en benodigde bijdragen. Medio september wordt u een uitgewerkt bestedingsplan 2023 voorgelegd. Hierin staan de activiteiten, kosten en te behalen resultaten voor het komende jaar meer in detail beschreven, zodat u een goed beeld heeft waaraan de middelen worden besteed.

3.1 De gemeentelijke ambities van Lingewaard kunnen we vertalen naar de regionale agenda

De ambities van de gemeente Lingewaard sluiten aan bij de opgaven uit de regionale agenda. In regionaal verband kunnen we enkele van deze ambities versterkt uitvoeren. Daarnaast zorgt de uitvoering van de regionale agenda voor belangrijke impuls aan de ontwikkeling van de regio als geheel. Voor Lingewaard zit de directe aansluiting in de volgende onderdelen:

- Het belang van de gebiedsaanpak van de A325-corridor, de verschillende fietsprojecten waaronder de verkenning van een snelfietsroute Arnhem-Huissen (Verbonden regio)
- De ontwikkeling Agropark III, onderwijs en arbeidsmarkt via human capital agenda (skillsbased arbeidsmarkt), ondersteuning MKB (familiebedrijven/ digitaliseren), verduurzamen werklocaties en het uitwerken regionale betekenis health, food en energy (Productieve regio)
- Het blijven positioneren van Next Garden bij het uitwerken van de verschillende opgaven. Next Garden vormt een belangrijke kans voor de ontwikkeling van duurzame tuinbouw en circulariteit in de regio. (Circulaire regio)
- Het realiseren van een landschappelijk-ecologisch raamwerk (onder meer versterken Lingezone voor landschap en natuur) en het versterken van het toerisme (Ontspannen regio)
- Effectueren van de opgaven uit de woondeal (Groene groeiregio)

4.1 De begroting wordt conform reglement voorgelegd voor zienswijzen aan de raad.
Met het proces van de regionale agenda is aansluiting gezocht bij het proces van de vaststelling van de begroting 2023 - 2026 van de Groene Metropoolregio. Conform de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijk regelingen (Wgr) zendt een gemeenschappelijk regeling voor 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten. Onder deze kaders worden verstaan de veranderingen op hoofdlijnen die afwijken van eerder gestelde beleids-, uitvoerings- of financiële kaders.

5.1 Om de agenda uit te kunnen voeren is extra dekking nodig.
Door het in de begroting op te nemen leggen we deze middelen op de juiste manier vast.

5.2 De kostenstijging ontstaat vooral door de verschuiving van werkzaamheden van gemeenten naar de Groene Metropoolregio.
De meest in het oog springende kostenstijgingen van de inwonerbijdrage ontstaan door een verschuiving van werkzaamheden. Vanuit de aangesloten gemeenten worden werkzaamheden belegd bij de Groene Metropoolregio. Door het samenvoegen van deze werkzaamheden wordt kennis gebundeld en kunnen kostenbesparingen worden gerealiseerd. Te denken valt aan contractbeheer verkeersveiligheid en gezamenlijke inkoop energie. Daarnaast stijgen de kosten ook door extra inzet van bijvoorbeeld Human Capital Agenda. Verdere onderbouwing hiervan is te vinden in bijlagen.

5.3 De oorspronkelijke uitvoeringsagenda bevatte een inschatting van de kosten.
Bij het opstellen van de oorspronkelijke uitvoeringsagenda is er een inschatting van de kosten gemaakt. Deze inschatting wordt nu verder geconcretiseerd.

Kanttekeningen

2.1 De komende tijd moet de nadruk komen te liggen op concrete resultaten.
Het opstarten van een nieuw samenwerkingsverband is veelomvattend is. Het kost tijd voordat plannen en ideeën leiden tot tastbare resultaten. Toch is het ook belangrijk om plannen te concretiseren. Wij vragen hiervoor blijvende aandacht. Na een eerste verkennende periode is nu de tijd aangebroken voor uitvoering.

4.1 De kosten voor de uitvoering van de agenda zijn nog niet opgenomen in de gemeentelijke begroting.
De kosten van het regiobureau zijn structureel opgenomen in de gemeentelijke begroting. Deze kosten zijn nu gestegen met € 0,84 per inwoner. De stijging komt voor het grootste gedeelte door het wegvallen van de extra bijdrage van de provincie. De kosten voor de uitvoering van de opgaven zijn niet opgenomen in de begroting. Het gaat hier om een bedrag van € 5,10 per inwoner. Dit is ten opzichte van vorig jaar een stijging € 0,88 per inwoner. Zie budget.

5.1 Bij de oorspronkelijke uitvoeringsagenda zijn de kosten als schatting meegenomen.
De kosten zijn nu verder geconcretiseerd, maar kunnen in de toekomst nog aan verandering onderhevig zijn.

Financiën

De totale kosten voor de gemeente Lingewaard komen neer op € 407.897 Gebaseerd op inwoneraantal per 1-1-2022 van 46.969.
Deze kosten bestaan uit:

- Kosten regiobureau € 2,57 * 46.969 = € 120.898 (afgerond)
- Kosten The Economic Board: € 1,- * 46.969 - € 46.969
- Kosten opgaven: in totaal € 5.10 per inwoner = € 240.030 (afgerond)

Besluitvorming over deze financiële gevolgen vindt plaats bij de definitieve vaststelling van de regionale agenda en begroting in september 2023.

Communicatie en participatie

Uitgebreide communicatie over de regionale agenda vindt plaats door het Regiobureau wanneer het algemeen bestuur op de regionale agenda 2023 - 2025 definitief heeft vastgesteld.
Communicatie over de op 6 juli 2022 door het algemeen bestuur vast te stellen begroting 2023 - 2026 van de Groene Metropoolregio is niet aan de orde.

Voortgang

Zoals bij aanvang van de Groene Metropoolregio is afgesproken, beslissen de 18 gemeenteraden over deelname aan de opgaven, de gevraagde middelen en het mandaat dat aan de uitvoering wordt meegegeven. Besluitvorming hierover vindt plaats in de 2e helft van 2022 nadat het algemeen bestuur op 14 september 2022 de definitieve regionale agenda 2023 - 2025 heeft vastgesteld.

Duurzaamheid

De Groene Metropoolregio heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. Het programma Circulaire Regio zorgt voor een flinke impuls aan de duurzaamheidsopgave voor de regio en voor Lingewaard.

Bijlagen

1. Raadsbesluit
2. Reactie concept regionale agenda 2023 – 2025 en zienswijze ontwerpbegroting 2023 - 2026
3. Aanbiedingsbrief concept-regionale agenda 2023 – 2025 + ontwerpbegroting 2023 – 2026
4. Regionale agenda 2023 – 2025 + ontwerpbegroting 2023 - 2026
5. Onderbouwing ontwikkeling inwonerbijdrage
6. Memo overzicht inwonerbijdrage
7. Opgaveovereenkomst Verbonden regio 2023 – 2025
8. Opgaveovereenkomst Productieve regio 2023 – 2025
9. Opgaveovereenkomst Circulaire regio 2023 – 2025
10. Opgaveovereenkomst Ontspannen regio 2023 – 2025
11. Opgaveovereenkomst Groene groeiregio 2023 – 2025
12. Algemene voorwaarden Opgaven

Bemmel, 10 mei 2022

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,
de secretaris, de burgemeester,

drs. I.P. van der Valk dr. P.T.A.M. Kalfs